

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 93/25
3.4.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Олге Арсовић и Јасне Лозук, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Тамара Фемић, адвокат из Београда-Земун, улица Карађорђева број 1/2, против тужених Привредно друштво за обезбеђивање права и дистрибуцију аудио-визуелних производа “Mondo INC” д.о.о. Београд, са седиштем у Београду, улица Обилићев венац број 4, Јелене Радојчић из Београда улица Обилићев венац број 4 и Дуње Чавић из Београда, улица Обилићев венац број 4, чији је заједнички пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат из Београда, Трг Николе Пашића број 12, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиле и тужене Дуње Чавић изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 191/22 од 13.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 03.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 191/22 од 13.11.2024. године, у ставу другом, трећем, четвртном, петом, шестом и седмом изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиле и тужене Дуње Чавић за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 191/22 од 13.11.2024. године ставом првим изреке, дозвољено је субјективно преиначење тужбе из поднесака тужиле од 19.06.2023. године и 18.09.2024. године. Ставом другим изреке, одбачена је као неблагоприятна тужба у делу захтева којим је тужилца тражила да се утврди да је главни и одговорни уредник електронског издања медија-интернет портала “Espresso” Јелена Радојчић, повредила претпоставку невиности на штету тужиле, објављивањем информација у електронском издању медија-интернет портала “Espresso” дана ... године, у тексту под насловом: “... навукла пола ... на дрогу: Испред куће се окупљали крупни, ћелави мушкарци са бесним колима!”. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован

тужбени захтев тужиле којим је тражила да се тужени Привредно друштво за обезбеђивање права и дистрибуцију аудио-визуелних производа “Mondo INC” д.о.о. Београд и Јелена Радојчић, солидарно обавезу да јој на име накнаде нематеријалне штете због повреде претпоставке невиности исплати износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 13.11.2024. године до исплате, и на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 13.11.2024. године, па до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се тужена Јелена Радојчић обавезе да увод и изреку правноснажне пресуде објави на насловној страни електронског медија-интернет портала “Espresso”, без коментара и одлагања о свом трошку. Ставом петим изреке, тужила је обавезана да туженима Привредном друштву за обезбеђивање права и дистрибуцију аудио-визуелних производа “Mondo INC” д.о.о. Београд и Јелени Радојчић на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 125.025,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене Дуње Чавић да се тужила обавезе да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 58.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате. Ставом седмим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиле за ослобађање од плаћања судских такси.

Против наведене пресуде тужила је благовремено изјавила жалбу на став други, трећи, четврти, пети и седми изреке из свих законских разлога, док је тужена Дуња Чавић из Београда, жалбу изјавила на став шести изреке, такође из свих законских разлога.

Тужени су дали одговор на жалбу тужиле.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде у ожалбеном делу у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” број 72/11, са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је нашао да жалбе нису основане.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности. Апелациони суд налази да није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбом тужиле посебно указује, јер првостепена пресуда садржи јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, који нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и не противречи разлозима исте датим у образложењу.

Према утврђеном чињеничном стању дана ... године, на интернет порталу www.espresso.rs, објављен је текст са насловом: “... навукла пола ... на дрогу: Испред куће се окупљали крупни, ћелави мушкарци са бесним колима!”, у коме је наведено: “Једна познаница нарко ... истиче да је ... била фина према свима који су били добри према њој, али и да је цео крај у ... навукла на наркотику. Дан након вести о хапшењу ..., која је наводно диловала хероин у београдском насељу ..., огласиле су се

њене комшије. Подсетимо, она је ухапшена у породичној кући, са две муштерије Љ. К. (...) и Р. К. (...), а према информацијама листа Српски телеграф, читав живот је продавала дрогу и у бизнис увукла целу породицу. Међутим, њени познаници кажу да је ово први пут да је ухапшена јер мисле да је имала дебелу заштиту. Једна од ... комшиница рекла је да не сме да се фотографише због сопствене безбедности. Према речима ... комшије, чим падне вече, старичини суседи се закључавају у домове од страха јер се испред њене куће окупља опасна екипа. "Ту сваке вечери буде дефиле разноразних купаца. Долазили су и с камионима. Крупни, ћелави мушкарци, с тако бесним колима да се смрзнеш. Буде ме страх ту да прођем, па сви у комшилуку гледамо да ноћу не мрдамо из куће. Имају пса, који, када дођеш по кесицу, неће ти ништа. Ја да дођем у посету, он би ме искидао. Није ми јасно како је ... сада ухапшена нити ко су те жене које су приведене с њом - каже један станар ... улице". "Једна познаница ..., истиче да је ... била фина према свима који су били добри према њој, али и да је цео крај у ... навукла на наркотику." Да је замолиш да ти нешто помогне, она ће то радо да учини. Па и да јој тражиш 50 евра, даће ти без проблема. Али када увече дође њена екипа, то је неподношљиво. Једном су ме полицајци питали да идем с њима у њену кућу да будем сведок претреса, а ја сам им рекла да је то узалуд јер јој ништа неће наћи, као и обично. Ово је некада био нормалан крај и онда је ... већину младих навукла на дрогу и сада су зависници" - открива саговорница. Да највећи шок не представља то што је ... целу породицу увукла у продају наркотика, говори то да комшије наводно виђају и њеног ..., старог око ..., како по задатку преузима робу од ... сарадника. "Пре скоро две недеље видела сам њеног ... да вози бицикл по улици. Одједном му је пришао неки човек и нешто му дао, а он је то хитро однео у кућу. Обично им дилери робу остављају у сандуче, па видим то исто ... да купи те кесице. ... слабо излази из куће. Полиција јој је 100 пута долазила и нису могли ништа да нађу јер робу држи иза куће, по шупама и међу грањем. Тако да је ово први пут да је ухапшена. Изгледа да је имала неку дебелу везу и да ју је неко покривао." Полиција је у ... кући пронашла три кесице хероина, од око 120 грама, вагицу за прецизно мерење, као и 168.000,00 динара и 1.175,00 евра. Након саслушања у Вишем јавном тужилаштву одређен јој је притвор до 30 дана, а код Љ. К. (...) и Р. К. (...), које су с њом приведене, такође је пронађен хероин, за који се сумња да су купиле од ...". Уз текст је објављена фотографија на којој се види мобилни телефон, новац, кесице са дрогом, и вагица. Из саопштења МУП РС од 08.03.2022. године, произлази да су припадници Министарства унутрашњих послова РС Палилула у сарадњи са Вишим јавним тужилаштвом у Београду, ухапсили ... (...), због постојања основа сумње да је извршила кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога и Љ.К. (...) и Р.К. (...), који се терете да су учинили кривично дело неовлашћено држање опојних дрога, да је полиција у улици у ..., претресом куће, помоћних просторија и дворишта осумњичене код које су нађене и три кесице опојне дроге, запленила укупно 120 грама хероина, као и вагицу за прецизно мерење, 168.000,00 динара и 1.175,00 евра, за које се сумња да потичу од продаје дроге, да су код осумњичених Љ.К. и Р.К. који су затечени у њеном стану пронађене две кесеце са мањом количином хероина, које су како се сумња претходно купиле од осумњичене ... да је осумњиченима одређено задржавање до 48 часова, након чега су уз кривичну пријаву приведени надлежном тужилаштву.

Анализирајући садржину спорног текста, првостепени суд је нашао да су информације објављене на начин којим се погодује сензационалистичком и таблоидном

извештавању и да су подобне да повреди законом заштићена права тужиле, али како из садржине спорног текста произлази да тужилца није означена пуним именом, односно означена је само именом ... и почетним словом презимена ..., уз навођење насеља у коме живи, да има породицу, десетогодишњег ..., то је даље закључио да тужилца није индивидуализована, односно учињена препознатљивом јавности, јер житељи ... и шире на основу изнетих информација објективно и несумњиво не могу да препознају да је управо тужилца субјект предметних спорних информација, те имајући у виду да су тужени пренели информације о тужилци, које су претходно објављене у другом медију, да је наведен извор информација и да су верно пренете, те је применом члана 5, члана 9, члана 15, члана 73, члана 79, члана 112, члана 113, члана 114, члана 115, и члана 117 Закона о јавном информисању и медијима одлучио да спорним текстом нису повређена права тужиле на претпоставку невиности, част и углед, као у ставу трећем изреке.

Налазећи да тужилца објављивањем спорног текста није претрпела нематеријалну штету, првостепени суд је одбио захтев тужиле, којим је тражила да се тужена Јелена Радојчић, као главни и одговорни уредник обавезе да објави увод и изреку пресуде, те је одлучио као у ставу четвртном изреке.

Имајући у виду да је спорна информација објављена у електронском медију “Espresso” дана ... године, а да је тужба поднета дана 26.04.2023. године, првостепени суд је применом члана 101 став 1 тачка 1 Закона јавном информисању и медијима и члана 86 истог закона, нашао да је тужба у том делу неблагоприятна, те је исту ставом другим одбацио у том делу.

Одлучујући ставом шестим изреке о захтеву тужене Дуње Чавић за накнаду трошкова парничног поступка, првостепени суд је закључио у смислу члана 154 ЗПП, да исти није основан, будући да је тужилца због промене одговорног уредника сходно члану 128 став 1 и 2 Закона о јавном информисању и медијима, преиначила тужбу, те наведену тужену означила као нову тужену, да сачињавање одговора на тужбу тужене Дуње Чавић, није било нужно за вођење парнице, јер за преиначење тужбе није био потребан пристанак тужене као новог одговорног уредника медија, а да поводом приступа заједничког адвоката тужених на једном одржаном и једном неодржаном рочишту, нису настали посебни трошкови за тужену Дуњу Чавић, које би требало да јој надокнади тужилца.

Одлучујући ставом седмим изреке о предлогу тужиле за ослобађање од плаћања трошкова судских такси, првостепени суд је нашао да исти није основан, имајући у виду да тужилца у смислу члана 169 став 2 ЗПП, није доставила доказ о сродству са члановима породичног домаћинства са којима живи, нити доказ о имовини и висини примања која остварују, а да из приложених доказа произлази да је тужилца према свом општем имовном стању у могућности да сноси трошкове судских такси на тужбу и одлуку у износу од по 13.800,00 динара.

Оваква одлука првостепеног суда је правилна и законита, а другостепени суд прихвата и разлоге које је у прилог својој одлуци дао првостепени суд.

Супротно жалбеним наводима тужиле, правилно је првостепени суд оценио да је неоснован тужбени захтев тужиле за накнаду нематеријалне штете, која јој је како

тужиља сматра причињена текстом објављеним дана ... године, на интернет порталу “Espresso”, објављен под насловом: “..., навукла пола ... на дрогу: Испред куће се окупљали крупни, ћелави мушкарци са бесним колима!”. Правилно је првостепени суд закључио да у конкретном случају није испуњен услов препознатљивости субјекта на кога се информација односи, а који услов је неопходан, будући да препознатљивост лица, као услов за утврђење повреде права личности се заснива на чињеници да повреда права личности може постојати само ако постоји веза са одређеним лицем и ако се може несумњиво утврдити на чију част, углед и претпоставку невиности се спорна информација односи. Препознатљивост субјекта информације постоји, ако би се субјект информације објективно могао довести у везу са спорном информацијом, док субјективни доживљај лица није од утицаја. У конкретном случају, објављене су информације у којима се наводи да је ухапшена, која је “наводно диловала хероин у ... насељу ...”, да је “ухапшена у породичној кући са две муштерије Љ.К. (...) и Р.К. (...)”, да има .. старог око десет година, да јој је “ћерка..., ...”, да има три ... Међутим наведене спорне информације, за које тужиља сматра да је чине препознатљивом, не доприносе њеној индивидуализацији будући да не садрже презиме тужиље у целини, нити адресу на којој тужиља станује, дати су иницијали имена и презимена њене сада пок..., нису наведена пуна имена нити иницијали имена њених ..., односно ... за које се само наводи да их тужиља има, и не садрже неке друге податке, на основу којих би се тужиља са сигурношћу учинила препознатљивом ширем кругу лица, односно како би просечни читаоци као и њени суграђани могли објављену информацију да доведу у везу са њом, а имајући у виду велики број становника насеља у коме она живи, при чему је уз спорни текст објављена и фотографија, на којој се налазе заплећени предмети и новац, а која опет не доприноси индивидуализацији тужиље, односно не садржи било шта што би просечном читаоцу или становнику насеља у коме живи тужиља, указивало да је ухапшено лице заправо тужиља.

Са друге стране, да ли се тужиља препознала у објављеним спорним информацијама или није, је без утицаја на другачији закључак, с обзиром да субјективни доживљај тужиље да се спорни текст може довести у везу са њеном личношћу, апсолутно не води закључку да су други читаоци спорне информације могли повезати са тужиљом. Препознатљивост постоји када део читалаца може објављену информацију да доведе у везу са тужиљом, те у ситуацији необјављивања пуног имена и презимена тужиље, адресе пребивалишта и боравишта, места рођења, пуног имена и презимена чланова њене уже породице, те евентуално фотографије њене куће, или било које друге фотографије на основу које би се несумњиво могло закључити да се спорне информације односе на тужиљу, то тужиља у конкретном тексту није учињена препознатљивом јавности.

Имајући у виду наведено, то су несновани и без утицаја на другачију одлуку суда жалбени наводи тужиље, којима се указује да је првостепени суд погрешно закључио да тужиља спорним текстом није учињена препознатљивом ширем кругу читалаца.

Супротно жалбеним наводима тужиље, правилно је првостепени суд одлучио као у ставу другом изреке, када је одбацио тужбу у делу захтева којим је тужиља тражила да се утврди да је главни и одговорни уредник електронског издања медија-интернет портала “Espresso”, Јелена Радојчић, повредила претпоставку невиности

тужиље објављивањем спорног текста дана ... године, на наведеном интернет порталу. Подношење тужбе за утврђење повреде права на претпоставку невиности, односно права на достојанство личности, прописано је одредбом члана 101 Закона о јавном информисању и медијима ("Службени гласник РС" број 83/14 и 58/15), а сходно одредби члана 106 у вези члана 86 истог закона, тужба се може поднети у року од 30 дана од дана објављивања информација, у дневној новини или 60 дана од објављивања у периодичној новини и повременој радио и телевизијској емисији. У конкретној правној ствари, тужбом поднетом дана 26.04.2022. године, између осталог тужиља је тражила да се утврди да јој је спорним информацијама објављеним дана ... године на наведеном интернет порталу, повређено право на претпоставку невиности. Према томе, како је спорни текст за који тужиља сматра да су јој повређена законом заштићена права објављен дана ... године, а да је тужбу између осталог и за утврђење повреде поднела дана 26.04.2022. године, то произлази да је иста у односу на наведени текст поднета по протеклу законског рока из члана 106 у вези члана 86 наведеног закона, те је правилно првостепени суд закључио да је тужба у том делу неблаговремена и одлучио као у ставу другом изреке, тако што је исту одбацио у том делу. Из наведених разлога неосновани су жалбени наводи тужиље којима се указује да наведени закон не прописује рок у коме се може поднети тужба из члана 101, због чега се има применити рок предвиђен из члана 118 Закона о јавном информисању и медијима, односно рок од шест месеци од дана објављивања информације.

Приликом одлучивања Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе тужиље и закључио да су без утицаја на правилност и законитост првостепене пресуде, у потврђеном делу како у односу на утврђено чињенично стање, тако и на примењено материјално право у поступку доношења исте.

Према томе, како првостепена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка на које овај суд као другостепени пази по службеној дужости, нити оним повредама на које се посебно указује жалбом тужиље, те како је иста заснована на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању и донета на основу правилне примене материјалног права, то је иста применом члана 390 ЗПП, потврђена као у ставу првом изреке.

Супротно жалбеним наводима тужиље, правилна је и одлука првостепеног суда о трошковима парничног поступка, садржана у ставу петом изреке ожалбене пресуде имајући у виду да је иста донета правилном применом члана 153, 154 и 163 ЗПП, те је применом члана 401 тачка 2 ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Такође супротно жалбеним наводима тужиље, правилно је првостепени суд ставом седмим изреке одбио као неснован захтев тужиље за ослобађање од плаћања судских такси, правилно налазећи да тужиља у смислу члана 169 није доказала на основу приложених доказа у списима предмета, да према свом општем имовном стању није у могућности да сноси трошак судских такси, а из којих произлази да је корисник пензије, те власник непокретности-куће површине ..., те су жалбени наводи тужиље да је током поступка на околност своје немогућности према имовном стању да сноси трошкове судских такси доставила доказе поднеском од 05.08.2024. године и од 18.09.2024. године, без утицаја на другачију одлуку суда.

Жалбом тужене Дуње Чавић неосновано се оспорава правилност одлуке првостепеног суда садржане у ставу шестом изреке ожалбене пресуде а којом је одбијен као неоснован њен захтев за накнаду трошкова парничног поступка. Наиме, првостепени суд је одлучујући о захтеву тужене Дуње Чавић за накнаду трошкова парничног поступка, нашао да исти није основан, сматрајући да у смислу одредбе члана 154 ЗПП, сачињавање одговора на тужбу тужене Дуње Чавић, није било нужно за вођење парнице, будући да у смислу члана 128 став 1 и 2 Закона о јавном информисању и медијима, је тужиља морала да преиначи тужбу проширењем исте на наведену тужену, а за које преиначење није био потребан пристанак исте, те да поводом приступа заједничког адвоката тужених на једном одржаном и на једном неодржаном рочишту нису настали посебни трошкови за наведену тужену, које треба да јој надокнади тужиља. Овакав закључак прихвата као правилан и другостепени суд. Наиме, у конкретној ситуацији, у време подношења тужбе, главни и одговорни уредник туженог друштва била је тужена Јелена Радојчић (тада Јовановић), да би у току парнице то постала тужена Дуња Чавић, а затим опет Јелена Радојчић. Тужиља дакле, није нити преиначила тужбу нити повукла тужбу у односу на тужену Дуњу Чавић, по својој вољи, већ поступајући у складу са наведеном одредбом Закона о јавном информисању. Тужени је дакле, поред привредног друштва, све време трајања поступка, и лице које је обављало функцију главног и одговорног уредника у датом тренутку. Стога тужена Дуња Чавић, уместо које је као тужена означена Јелена Радојчић, као главни и одговорни уредник, није лице које је посебно успело у спору. Ово тим пре што тужиља у односу на њу и није поставила тужбени захтев. Због тога је правилно одлучио првостепени суд када је одмерио трошкове поступка туженима рачунајући увећање за једну парничну странку (то су биле и једна и друга тужена физичко лице у одговарајућем тренутку), за 50%, солидарно, а на туженима је диспозиција да досуђене трошкове расподеле у зависности од парничних радњи које су у име сваког од њих предузете преко заједничког пуномоћника. Стога је и ова одлука потврђена применом чл. 401 тачка 2 ЗПП.

Како ни тужена Дуња Чавић ни тужиља нису успеле са жалбом у другостепеном поступку, то им у смислу одредбе члана 153 ЗПП, не припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка, те је одлучено као у ставу другом изреке пресуде.

Председник већа-судија

Иван Негић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић